

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Saxonia || Et || Metropolis || Alberti Crantzii || Historici
Doctiss. Sacrae || Theologiae & Iuris Canonici Doctoris ||
celeberrimi, ac Ecclesiae Ham-||burgensis quondam
Decani**

Krantz, Albert

Coloniae, 1574

Capvt III.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11453

CAPVT III.

Quia in percensenda Saxonum linea, & rerum gestarum serie, legitimo ordine peruentum est ad eum principem, qui primus Imperatorum decus, & Romani principatus dignitatem summam in suam traduxit familiam, in qua continuata diu successione per aliquot secula permansit: non abre fuerit, breui catalogo recensere omnes principes, qui in ea fulsere maiestate, ingressus & exitus, & quantum breuitas tanta patitur, illustrium rerum significationem magis, quam explanationem: sunt enim ista à Maioribus satis commemorata, vt nostram non requirant explanationem.

Caius Iulius Caesar victor ciuili bello, quod in Pompeium, immò in Romanum senatum instituerat, oppressa republica, primus inuexit monarchiam: & quoniam regium nomen inuisum Romano populo non ignorabat, Perpetuus Dictator appellari maluit: & enatum est inde nomen Imperatoris, quod translatum est ab officio in primam dignitatem: equidem Imperator dici solebat, qui cum praesset exercitui, insignem peperit victoriam. Vnde gloriatur Cicero se in prouincia à militibus suis Imperatorem appellatum. Tenuit annis quinque: & profligatis partibus in Oriente & Hispanijs, in ipso senatu XXIII. vulneribus casus, occubuit, ad statuum Pompeij à se oppressi: reliquitque nomen Caesaris successoribus. Vir, inquit Orosius, quo nullus unquam bellis magis enituit: Eius siquidem ductu undecies centum nonaginta & duo millia hostium caesa sunt.

Octavius, quem, nescio quo errore, Octavianum vocant, ex sorore Caesaris nepos, testamento eius scriptus haeres: Caesarianis militibus, & praesertim veteranis anni-

tentibus, arma sumpsit: & specie vindicandi auunculi monarchiam ab illo partam defendit. Ciuilia bella quaeque gessit: vbiq; victor prouincias edomuit: & multo tempore, plurima felicitate, Romanam rempublicam auxit, prouexitq;. Sub illo natus est Christus Dominus in terris. Virilem prolem nisi adoptione non habuit: Drusum Neronem priuignum, virum mira virtute illustratum ad Imperium post se destinavit: sed ille mortuus est in Germania. Hic Augusti nomen recepit: & postea omnibus, qui pleno iure imperarunt, reliquit. Mortuus in senectute bona, Roma crematur, extructo, cuius ex reliquiis, insigni tumulo.

Tiberius Nero Augusti priuignus, Drusi frater, inopia meliorum, testamento Augusti peruenit ad Imperium: quod mediocri laude tenuit, modestus in initio, in fine varius: nequitiam eius memoria recens Augusti temporabat. Sub illo crucifixus est in Iudaea Dominus. Sed neque ille prolem virilem reliquit: vnde adoptione facta cum aliquot ante se ab Augusto optati perisset, Germanico, Drusi fratris sui filio, omnium spes reprobabat: sed ille ante Tiberium excessit: filium illius Caium adoptauit, reliquitq; successorē: mortuus in senectute.

Caius cognomento Caligula, quia in castris natus & nutritus, militari vocabulo dignatur: Germanici filius, Drusi Neronis nepos: boni patris, melioris aui, degeneratus filius, sumpsit Imperium: in quo primus libera nequitia grassabatur, bonos omnes sine discrimine tollens: Quotidianum illi Romanorum deo (sic enim voluit appellari) sacrificium senatorum sanguine fiebat. Sed non est diu passa tantam labem Romana respublica: quae Augustum pro auum illius modestissimum principem recordabatur: Casus est anno IIII. domi suae.

Claudius Nero Caij patruus, filius & ille Drusi, successit: vt in Casareana adoptione maneret Imperium. Mediocris vir laudis: inter optimos & pessimos medius: quem vxores, prima Messalina, deinde Agrippina, deteriorem fecere. Filium habuit Britannicum: sed illū nouerca Agrippina curauit de medio fieri, vt filio Neroni aulam vacuefaceret. Octauiam Claudij filiam Neroni filio effecit vt desponderet pater: dos erat Imperium. Mortuus est iste veneno pereso, machinatione Agrippinae coniugis, matris Neronis: quam Messalina occidi iussa superinduxit coniugem.

Nero patre Domitio natus, priuignus Claudij, Caesarum lineam materno sanguine contigit: artibus matris peruenit ad Imperium: vltimus de cognatione Caesarum, doctus, modestus initio: sed res erat simulata: omni nequitia exuberans, vbi liberè imperauit. Vxorem Octauiam, matrem Agrippinam, Senecā præceptorem, & multos senatores tulit de medio. Pertulit diu tantam nequitiam magnitudo Imperij, vt non facile sentiretur ea pestis. Primus nomini Christiano persecutionem intulit, qui omnem pietatem execratus est. Pulsus demum, & casus miserabiliter, in prædio quo delituerat.

Galbanobili genere, satis magnis rebus gestis, cum in Hispania rem administraret, à senatu & militibus Imperator factus, Romam contendit: Sed cum non satis placeret militibus, ob nimiam sordidamque auaritiam, à quo illi donatiua pro tanto munere expectabant, in alium creandum respexere, qui Neronianos mores referret. Otto inuentus est aulicus, qui idoneus videretur: quo duce, milites Galbam Romæ trucidauerunt.

Otto Romana stirpe, satis antiqua nobilitate, militum voluntate creatus est Imperator, quod libertas sub illo Neronianam expectabant: mores quos sub Nerone didicit, mutare non potuit. Nec diuturna quies. Audierat Vitellium in Germania à militibus dictum Imperatorem, magnis agminibus in Italiam contendere. Exercitum pro tempore conscribit, obviam illi profectus. In Italia conuenere: Prima pugna inclinans ad Ottoni, altera Vitellio: tertiam Otto non expectans, nam desperatione rerum, sibi manus intulit.

Vitellius & ipse Vitelliorum antiqua familia progenatus, militum suorum voluntate Imperator factus. Ottoni successit: non diu mansurus: Homo profusus sanguine, quem Vespasiani fauor perdidit. Nam ubi auertere milites eius in Iudæa licentiam ceterorum, & dixerunt Imperatorem: qui præmittens copias in Italiam, amicis que in vrbe scribens, facile obtinuit, militibus cum contumelia in vrbe Roma Vitellius cadere retur, cadauer etiam abiceretur cum ignominia.

Vespasianus dux bellicarum rerum scientissimus apud Hierosolymam salutatus Imperator, copias præmittit, sequutus in Italiam, filium Titum relinquens ad Syriacas & Iudaicas res procurandas: frater eius Sabinus à tumultuantibus pro Vitellio in vrbe captus, filius Domitianus vix est seruatus. Imperium adeptus, pristinam seruauit modestiam: filium Titum à Hierosolymis cum victoria redeuntem, post triumphum, quem pater & filius vnà peregerant, consortem fecit Imperij, quo certior esset de successione: primus partitus Imperium. Anno decimo moritur in pace.

Titus filius, qui viuenti accessit, mortuo patri successit in Imperio: ea virtute cunctis amabilis, vt deliciae

humani generis appellaretur. A patre inchoatum Roma consummavit amphitheatrum: opus etiam in reliquis, quæ visuntur, stupendum: plura facturum, si longior illi vita fuisset. Invidit fortuna mortalibus tam bonum principem: nam duobus annis vix post patrem expletis in Imperio, perijt morbo: desiderium suum relinquens apud omnes, quem etiam fratris nequitia fecit desiderabiliorem.

Domitianus Titii frater, moribus Neroni aut Caligula, quam patri aut fratri similior, nimis diu Imperium occupavit, ad annum vsque quartumdecimum. Sustentavit illum diu modestia patris, ac virtus fratris: sed suum, quod ut amaretur pratenderet, non habebat: moribus truculentis, tyrannide cruentus: odium omnium bonorum in se concivit: & proinde diu superesse, quem multi oderant, non potuit. Casus in palatio ab his quos proximos habebat. Horum vitas duodecim Caesarum Suetonius peragit: & Cornelius Tacitus in Augusta historia, si integra esset, magnificè complicit res gestas.

Nerva senex, ex senatorio ordine, à senatu dictus est Imperator, vir longiori dignus Imperio: sed quia sui similem à natura filium non habebat, adoptione quaesivit: Vlpium Traianum Crinitum, Romana propagine in Hispania natum: prudètem, fortem: vsque compertum est, adoptionem melius procedere Romanis, quam genituram. Hic senex, non longius anno fuit in Imperio: absumptus senio, qui satis magnus est, iuxta Comicum, morbus, fecitque locum filio quem adoptavit.

Traianus Vlpium Crinitum, vir militaris rei peritissimus, fortiter administravit Imperium: ad Orientem auxit, & ad Danubium primus, post multos decessores.

res. Ipse manu rem gessit: quod præter *Vespasianum*, *Titum*, & *Augustum*, mollicolorum nemo fecit: Quo circa sub illis auctum Romanum Imperium, sub delicatioribus mox diminutum est. Adoptione & ille quæ sibi filium: in pace moriens, postquam viginti annis fortiter & magnificè Imperium administrasset.

Hadrianus origine Italica, & ipse in *Hispania* natus, in qua diu quoque vixit, & militavit: à *Traiano* adoptatus, peruenit ad Imperium. Circuibat provincias, nulla ipse bella gessit: vbi opus erat, missis ducibus rem peregit. Reliquias *Iudeorum* rebellantium sustulit: Romanas provincias à *Traiano* acceptas, quas diu tenere non posse videbatur, dimisit: reuocatisque militibus, ad antiquos limites reduxit. Filium & ille non gignens, adoptione legit. Mortuus in senectute pacificè, postquam XXI. annis Imperio præfuit.

Antoninus cognomento *Pius*, vir mansueti animi, lege adoptatur ab *Hadriano*, vt adolescentes sibi designatos adoptet, nepotes *Hadriano* futuros: quod factum est. Hic Imperator satis feliciter rem publicam administravit per annos XX. Nec bella gessit, nisi parua per duces, quod orbis sub optimo Imperatore satis quiescere videbatur. Iam, quod antea significauis, ea voluntate *Hadriani*, sibi filios, illi nepotes legens, in pace requieuit.

Marcus Antoninus, & *Lucius Commodus Antoninus*, adoptione, non natura fratres, paribus auspicijs gubernandum susceperunt Imperium. De *Marci* virtutibus dici satis non potest: modestia, humanitas, prudentia, supra mortales: quare perfecit, vt frater ad vitia procliuior, verecundia eius magis quam suo ingenio maneret in officio. Suscepit *Lucius* bellum in Orientem.

vnde

vnde victor reuersus, concessit in fata. Marcus deinde solus Imperium administravit. Bellum Marcomanicum in Germania maximum feliciter peregit, absumptus peste qua tum grassabatur.

Commodus Antoninus Marci naturalis filius, nihil paternum præter figuram humani corporis habens, totus nequam, ubi ad Imperium peruenit: nam sub patre optimo verecundè simulavit modestiam: talem se in Imperio gessit, ut nomine solo Commodus, moribus & gestis esset incommodus: nec ullam pater eius unquam in rempublicam commisit iniuriam, nisi quòd genuit. Ità semper malè successit Imperio Romano, præter unum Titum, nativa successio: dignum vita exitum inuenit Commodus, cæsus à suis in palatio.

Pertinax vir senatorius, summis par Imperatoribus, si licuisset per improbos, fuisset: ad eum præfectus & aulici, freti virtute viri, cæso Commodo, Imperium detulerunt. Præfectus illi milites conciliabat: mores & vita senatui illum commendabant. Sed non diuturnum fuit Imperium: quippè ubi ad certam normam redigere omnia curavit, milites libertate assuetos offendit: illorumque odio perijt, cæsus in palatio indigna morte.

Iulianus Didius antiqua familia vir locupletissimus, inter Iurisconsultos habitus, emit magis quam virtute sibi peperit Imperium. Ostenderunt tunc milites, illum futurum Imperatorem, qui largitione illos promeretur: & idè non erat diuturnum, quòd sola largitione constaret. Statim ubi audiuerant prætoriani Severum sumpsisse foris Imperium, Iulianum ea facilitate peremerunt, qua assumpserunt. Iam enim eò licentia processere milites, ut sui putarent arbitrij, constituere & destituere Imperatores.

Septi-

Septimius Seuerus natus in Aphrica, Romana origine, Romanis in legionibus diu ordines duxit. Vbi audiuit Iulianum, perempto Pertinace, sumpsisse Imperium indignante senatu, cepit partes tueri senatus: passus se à militibus Imperatorem consalutari: magno labore peruenit, non minore defendit Imperium. Aliquot ciuilia bella gessit: victor in eos qui purpuram induerunt: morbo & senectâ perijt in Anglia. Septisidius in vrbe, eius est opus: quod Aphricanorum suorum primum voluit oculis opponere.

Antoninus Bassianus Caracalla, patri filius succedit: occiso fratre Geta, Papinianum perdidit, quod nollet scribere accusationem Getæ, quam in sui purgationem recitaret in senatu. Multos præterea nobiles tulit in medio. Nouercam duxit vxorem. Cum exercitum deduceret in Orientem, in ipsa profectioe, cum ex causa equo descendisset, iam paucis presentibus in iumentum repositus, à proximo famulo casus est pugione. Mors crudelitati eius imputabatur.

Macrinus præfectus pratorio, cuius etiam machinationi inscribebant Antonini cadem, sumpsit Imperium cum Diadimeno filio, optimæ spei iuvene: sed non potuit esse diuturna scelere parta potestas. Vbi milites accipere superesse Antonino filium (tam erat charum & venerabile Antoninorum nomen in castris) Macrinum statim cum filio occiderunt: Antoninum qualemcumque Imperatorem acclamantes. Intercesserat autem amicitia eius ditissimæ mulieris largitio.

Heliogabalus creditus Bassiani Antonini filius, (sic enim ferebat mater mulier impurissima Autiochia, & qua habebat in arca vnde militibus suadere poterat) assumitur Imperator. Insanissima bellua, & qua digna non

non sit
quadri
mo dic
sus in t
optimu
Roman

Ale
natus,
nampe
gali, t
est Imp
summa
sub He
August
gebat
quàm

Ma
rium, c
stipula
genitu
poris:
contra
pienum
alter e
Aquile

Pup
cum in
diuisi
concor
ditur:
delege
si viri

non

non sit humanitatis vocabulo: ita vixit, ita se gessit per quadriennium, vt monstrum hominis potius quam homo diceretur: vita tamen dignum inuenit exitum: casus in palatio: ad hoc solum commemorandus, quod optimus Imperator Alexander per eius occasionem orbi Romano pronenerit moderator.

Alexander, Mammea matre Christiana foemina natus, sorore eius mulieris qua peperit Heliogabalum: namper eam Mammea cum filio insinuata est aule regali, traducta Romam. Senatus quo indigniore vsus est Imperatore, magis dilexit indolem Alexandri: qua summam spem bonorum praeferebat. Annitente senatu, sub Heliogabalo creatus est Caesar: secunda potestas sub Augusto: perempta bellua, duodecim annis strenue regebat Imperium: casus in castris, cum matrem amplius, quam militibus par esset, adiuuerit.

Maximinus ex corpore militari peruenit ad Imperium, cum Alexander, eo non ignorate, incertum si ad stipulante, casus esset: Vir natione Thrax, patre Gotho genitus, insigni proceritate, cui robur responderet corporis: Sauius moribus: sub quo senatus intremuit: contra illum duos creas Imperatores, Maximum Puppienum, & Albinum: quorum alter urbem tutaretur, alter educeret exercitum. Sed Maximinus in obsidione Aquilegia cum filio, quem Casarem fecit, a suis est casus.

Puppienus & Albinus pari potestate a senatu creati, cum inuisi essent militibus, non diu imperauerunt: nam diuisim habitantes in palatio, vbi inter se non satis concordēs vixerunt, vterque in palatio a militibus caeditur: absentibus Germanis, quos custodes sui corporis delegerunt. Ea tum fuit existimatio mortalium, quod si vtrique aut alterutri affuissent, non illo tempo-

re ca-

re caesi fuissent. Sed verum est, quod ille ait,
Nulla fides regni socijs, summisque negatum
Stare diu.

Gordianus puer, iam patre & auo Imperio in Aphi-
ca defunctis, sub Maximini tempora & caesis, crea-
tus est Romae Imperator, ut placarentur milites, du-
bus infensi quos praemisimus: quibus etiam caesis, se-
in Imperio permansit sex annis: quandiu supererat Ma-
sithaeus vir providentissimus, pratorio praefectus seu-
eius, res Imperij splendide administrabantur. Eo
senectutem abeunte, successerunt qui iuueni invidi-
bant. Facta fames in exercitu, eorum machinatione
milites exciuit, ut alium dicerent Imperatorem, ca-
Gordiano.

Philippus Arabs, pratorio praefectus, Gordiano po-
mum iungitur: at ubi solus administrare institit, co-
nens Gordianus, postulavit vel equam potestatem, non
permittitur: vel ducatum aliquem, non conceditur: ut
tam saltem vivere priuatam, neque hoc impetravit, ca-
sus in agmine. Hic autem Imperator filium cognomi-
nem fecit Caesarem. Nec aliud in laudibus eius scribitur,
quam quod primus fuerit inter Augustos Christianus.
Millesimum urbis egit annum magno apparatu. Pa-
titur deinde quod fecit: pater Verona, filius Romae
caduntur.

Decius Cibaliensis dux pridem fortissimus, Philip-
po surrogatur in Imperio, insignis osor Christiani
minis. Multi sub eo caesi Romani Pontifices memoran-
tur, cum tamen amplius biennio non imperauerit. Be-
ati Laurentij historia nomen eius habet: sed non bene
quadrat narratio: quia Sixtus eius Pontifex cum De-
cio non concurrat. Mira talibus in rebus patrum ince-
tu

ria. Cæsus est Decius cū filio à Gothis, cū illos Thracia Mysiaq³ summouere constituisset: quod in Suedia sumus exequuti.

Gallus Hostilius cum Volusiano filio, volentibus militibus sumpsere Imperium: nec est insigne aliquid quo memorentur, præter mortalitatem: quæ aded exhausta terrarum, vt vix dimidia pars mortalium remaneret. Cū parassent expeditionem in Aemilianum nouis rebus studentem, quia & ille sumebat Imperium, morbo perierunt: nec satis de loco congruit inter scriptores, cū alij Interamniæ, alij etiam alio loco scribant illos interijisse.

Valerianus in Rhetia regebat exercitum, cū milites iam solita progressi licentia, Imperatorē illum dixere. Vir erat moribus & sapientia grauis, qui non indignus etiam apud senatum Imperio haberetur. Sed ille infelici exemplo, cū persecutionem in Christianos excitasset, magis, vt ego arbitror, Decianam continuasset, exercitum duxit in Orientem: ibi miserabili sorte pugnans capitur: & quod est omni morte grauius, in seruitute consenuit: & ibi mortuus est, dedecus Romani Imperij grauisimum.

Galienus iam cum patre Augustus appellatus, paternos casus ita dissimulauit, vt nusquam de liberatione aut vindicta cogitaret: perditissime vixit, voluptatibus inseruiens. Vnde factum est, vt eius cōtemptu multi duces in prouincijs sumerent Imperium: qui mutuis pro magna parte viribus sunt cæsi: Triginta numerantur tyranni. Tentauit aliquandò Galienus educere exercitum, sed nullo magno prouentu: cū etiam sceminæ, in eius suggillationem, arriperent Imperium. Ceditur à militibus, iam pertæsis tantæ ignauie.

L

Clau-

Claudius Secundus inter duces fortissimus, & senatus, & militum voluntate ad Imperium peruenit: quo si diu permansisset, veteres duces Imperio Romano reddidisset: fortissimus, prouidentissimus, felicissimus: qui magnam stragem fecit in Gothorum gentem aliquot centena millia perimens. Sed morbus illum expleto biennio consumpsit, cum eius memoria senatus in vrbe Roma aureum clypeum suspendisset, tanquam vrbis defensori ab gente validissima, qua postea subuertit Imperium.

Aurelianus illo non minor, poterat etiam maior videtur, si a seuitia interdum temperasset, in Imperio successit vir militaris rei obseruantissimus. Cuius tempore Roma suburbis multum excreuit: pluribus victorijs signis: in Oriente, in Germania, victor ubique. Sed non potuit virtus euadere inuidiam: nam a suis in itinere confoditum cum scriba, qui sibi male ab illo timeret, confecto libello multorum inseruit nomina, quos diceretur Imperator morti destinasse: quorum ille opera perijt.

Tacitus vir senatorius, diuturna senatus & militum honoris delatione concertationeque, cum iudicium audiendi milites poneret in senatu, & ille reijceret in militem, utrorumque voluntate creatur Imperator. Scidit senatus, non esse acceptos militibus, quos crearet. Verbat miles modestia praesenti vincere priorum memoriam. Huc alij morbo perijisse aiunt: alij militaribus insidijs interceptum, non sine sanguine interijisse contendunt: Verum pro certo est, vix pauco tempore inperasse.

Florianus Taciti frater, iam in Italia magnum ducit exercitum, cum accepisset de fratris nece nuntium, passus est a militibus se Imperatorum salutari, & gessit pro Imperatore. Cumque allatum esset, alibi Probus

illustrem ducem, Augustū à militibus appellatū, milites scientes qui vir Probus esset, ilicò eum animo prætulerunt: & nè grauioris motus occasio fieret, Florianum trucidauerunt tertio mense.

Probus de Pannonia, Sirmiēsi ortus ciuitate, qui diu ordines duxisset in Romanis prouincijs, vir omni virtute cōspiciuus, Imperator à militibus cōsalutatur. Imperio dignissimus, ob morū grauitatē: qui nisi Probi nomē habuisset, debuit habere cognomē, vt à modestia Probus appellaretur. Fortis, felix, prudēs: & quod in Imperatorijs laudibus precipuū est, equus ad omnes. Dum apud Sirmiū militē rustico opere defatigat ad palustrē terram reformandā, indignitate motus rei miles, in ducem, immò Imperatorem, insurgens, illum opprimit, virum paucis comparabilem.

Carus, vt ferunt, Mediolanensis, inter duces precipuus, militū voluntate Augustus appellatus, filiū Carinū Cesarē creat: ea fuit secunda potestas: Sed improbitate morū pmeruit, vt patrē non diu facti pēniteret. Ad Orientem duxit pater exercitum: ibi in castris ictu fulminis aiunt interemptum. Filium Numerianum mox Augustū appellāt. Sed ille dolo Apri soceri sui, qui praefectus erat pratorio, occiditur: diu celata morte, donec faetor proderet. Non latuit tamen author sceleris.

Diocletianus vir fortissimus, non magno natus genere, vbi in concilio queri audiuit milites mortem Numeriani, exerto gladio, Aprum adstantē percussit, testatus illum esse necis authorem: statim à militibus Imperator acclamatur. Imperiū susceptū strenuè administrat. Consurgunt omni parte bella. Herculiū Maximianū facit consortē suū: duos indè creauit Cesares. Dominis iam hostibus, compositaq; republica, nouo exēplo

purpuram ponit: idem facere cogens Maximianus Salonis in Dalmatia annis nouem priuatus vixit: et moritur, vt nonnulli testes sunt, sumpto veneno, quod ademeret à Constantino.

Constantius & Galerius prius Caesares, vbi praesores posuere purpuram, ipsi volentibus decessoribus sumptuerunt: Galerius Orientem, Constantius tenuit Occidentem: Is in Gallijs multa componebat: in Britannia mortuus, Eboraci tumulatur. Galerius autem Caesar creat: quorum Seuerum misit in Maxentium Maximiani filium: qui desertus à militibus ad Maxentium transfugis, in fuga ceditur. Hic Galerius Maximianum cognomen habebat: quod Pomponius ex marmore ostendit. Maximinum habuit Caesarem, aequè in Christianos crudelem.

Constantinus cognomento Magnus, Constantio post se succedit in Imperio Occidentis: Licinium pridem à Galerio lectum Caesarem, fecit Augustum, data ei in matrimonium sorore. Malignantem postea bello oppressit Maxentium, in quem duxit è Gallijs, ad pontem Miluuium vicit non longè ab vrbe: nam in Tyberi perijt. Liberavit tyrannide urbem. Christianis fauens, liberavit facultatem ecclesiarum erigendarum. Ipse Christianus animo, nondum tamen baptizatus: Siquidem baptizatum differebant ad extremum, nè contaminatum baptizatus ad finem vitae, vt ferunt, ab Arriano: de Siluestro, res fabulosa creditur.

Constans, Constantius, Constantinus fratres, post se successere. Constantinus cum se fratribus opponit, ab eis opprimitur. Constans autem cum fratre agens contumaciter, cum esset apud Augustam Vindelicorum, ab eius duce opprimitur: cui omnem rerum verborumque

dem ha
rio, dep
fex Ath
ad mor

quam v

Iulia

à Const

bellauit

armis, r

us. Chri

cit: inse

Oriente

statiua

tus inse

tropius,

Ioui

ratore

constitu

coram

erectum

ganum.

Magna

vitam

cepti In

cis noua

sue XX

Vale

exauth

compen

gloria g

Imperij

mum C

dem habuit. Ita Constantius solus permansit in Imperio, deprauatus ab Arrianis: nam sub eo optimus pontifex Athanasius exulauit: mira persecutione quæsitus ad mortem. Moritur apoplexia apud Constantinopolim: quam urbem pater ornauit, & suo nomine insigniuit.

Iulianus frater patruelis Augustorum præcedentium, à Constantio primum Cæsar creatur: sed ingratus, rebellauit Augusto, sese Augustum scribens: Vir literis, armis, moribus, lingua præcipuus: sed religione varius. Christianorum legem à Patribus traditam abiicit: insectatusque est: cruore tamen abstinuit. Dum in Orientem procedit cum exercitu, apud Ctesiphontem statua habuit: Victor regrediens, dum se pugna incautus inserit, hostili telo percussus interijt. Testis est Eutropius, qui illi interfuit expeditioni.

Iouinianus de Pannonia ortus, cum exercitus Imperatore indigeret, à militibus Augustus appellatur: pacem constituens cum Parthis, magis necessariam quam decoram: siquidem limitibus cessit antiquis: & dum exercitum reducit, quem Iulianus fecit ex Christiano paganus, iterum vir Christianissimus fecit Christianum: Magna in Imperio facturum multorum expectatione, si vitam diutius tenere licuisset. Nam octauo mense accepti Imperij, odore prunarum, aut, vt alij dicunt, calcis nouæ, in conclauis suffocatus, interijt: anno ætatis sue XXXIII.

Valentinianus à Iuliano propter Christianissimum exauthoratus, cum esset tribunus scutariorum, bona compensatione recepit Imperium: quod magna cum gloria gessit per annos XI. Valentem fratrem primum Imperij fecit consortem: deinde filium Gratianum primum Cæsarem, deinde creauit Augustum: Cum multa for-

riter egisset, dignitatemq; Imperij non modò seruasse, sed amplificasset, subita & nimia sanguinis de naribus profusione interijt, princeps longo auro dignissimus.

Valens in Oriente, & Gratianus in Occidente Imperium deinde administrauere. Valens dissimulata sub fratre perfidiam Arrianam, post fratrem detentis episcopos Catholicos iubens exulare. Gothis foederatae doctores de religione poscētibus, immisit Arrianos. Unde ea gens omnis cum Wandalis ad illam impietatem declinauit: Qua ex re infinita sunt orta ecclesijs millia multa martyrum coronata. Valens ad extremum à Gothis opprimitur, cum acie pulsus, in casam confugisset: in qua Gothi immisso igne Imperatorem cremarunt: quod in Suedia diximus.

Gratianus primùm fratrem adolescentiorem Valentinianum creauit Augustum. Inde cum cerneret Imperium Orientis indigere viro, Theodosium ducem Hispanum, virum clarissimum, Imperij fecit consortem, attribuitq; illi regendum Orientem, optimo in ea parte vsus consilio. Maximus quidam in Gallijs per eam pora sumpsit purpurā. Is repentino superueniens exercitu, Gratianum Imperatorem Lugduni oppressit, mouens in Italiam, Valentinianum expulit, confugientem ad Theodosium, qui illum reduxit.

Valentinianus II. prioris filius, cum fratre aliquo diu, & post illum tenuit Imperium Occidentis: cum interim Theodosius Orientem administraret: iuuenis optimus, & qui dabat spem optimae expectationis. Arbogastes comes eius fuit, vir militaris gloriae appetētissimus, & quē taderet iuuenem pati Imperatorē. Igitur in teatro procurauit iugulari Imperatorē, infamās mortis, & sibi ipsi manus intulisset: sed mercedē postea accepit.

Th
entis
felicis
tribu
tio Sy
filio im
Maxim
num r
tyrann
chrym
discipl
uit: im
Aro
primu
curato
te praef
in sua
reliqu
fortun
accipe
in pac
Ho
perio,
auspic
ta Got
sine lab
fortiss
occidi
uit: G
prouin
spanie
pace q

Th

Theodosius I. vir genere Hispanus, militaris rei scientissimus, & quod cætera exuperat, ad res agendas felicissimus: primò cum Gratiano & Valentiniano fratribus, post cum solo Valentiniano, inde etiã, quod oratio Symmachi ostendit, cum Valentiniano & Archadio filio imperavit. Gothos compescuit: ductis agminibus, Maximum tyrannum Aquilegiæ oppressit: Valentinianum restituit: & illo caso, in Arbogastem & Eugenium tyrannos movit, miraculosa vsus victoria: quam lachrymis potius, quàm armis, à Deo impetrauit. Miram disciplinam religionis sub Ambrosio episcopo monstravit: in Christi pace quieuit.

Archadius & Honorius filij fuere Theodosij: quorum primum Orienti, alterum Occidenti præfecit, dato cuiusque curatore: nam Ruffinus in Oriente, Stilico in Occidente præfuit. Ruffinus primus dedit pœnas perfidiæ, quod in sua commoda deriuaret omnia. Archadius autem per reliquum administrans Orientis Imperium, ea vsus est fortuna, ut in diebus suis res publica illi commissa, nihil acciperet detrimenti: & post tredecim annos Imperij, in pace quieuit apud Constantinopolim.

Honorius Theodosij filius, Occidentis præfuit Imperio, sub cura Stiliconis, viri fortissimi: cuius ductu & auspicio res prosperrimæ semper fuerunt: nam ducta Gothorum millia rege Radagaiso, in motibus Italia, sine labore militum oppressit, cepitque. Vbi verò ducem fortissimum de prodicione ab emulis insimulatum iussit occidi, omnes retrolapsæ sunt res: Imperium declinavit: Gothi Italiam peruagati, urbem Romam capiunt: prouincia cætera ab exteris occupantur: Gallia & Hispania amittuntur: Honorius post multa detrimenta in pace quieuit.

Theodosius minor Archadij filius, primi nepos, Imperium tenuit Orientis: cuius temporibus amissa est Carthago, cum omni Africa: quam Vandali ceperunt per Gallias & Hispanias mouentes: cum venissent ad mare Gaditanum, traiecerunt: inuitati à Bonifacio comite: & mansit res in eorum manibus per annos septem, tum quinque, vt in Vandalia ostendimus. Theodosius autem rebus apud Constantinopolim florentibus, in pace quieuit.

Constantius comes Honorij post Stiliconem, cum plerumque fortiter pro Imperio fecisset, eum Honorius exaltatum fecit consortem Imperij, deditque sororem illi coniugem: quam Gothi abductam, suo regi despoederat: quo mortuo, honorificè remisere fratri: Ex qua ille sustulit filium Valentinianum III. qui post patrem regebat Occidentale Imperium: donatus filia propinqui sui Theodosij minoris, qui regebat Orientem. Hic finiuit in pace, consumptus morte

Valentinianus III. ex Placidia Honorij sorore, Constantio primùm comite, postea Augusto natus, à Theodosio II. primùm Caesar, inde Augustus vocatus, filiam eius promeruit coniugem. Huius temporibus facta est ista nationum incursatio, in bello grauissima, quod à parte Romanorum administravit Aëtius patricius. Aduersas acies Attila rex Hunorum instruxit. Hic fuit nouissimus in Occidente Imperator, usque ad Magnum Carolum. Cæsus & ipse gladio militis, qui Aëtium ducem fortissimum iusserit occidi.

Fuere postea nonnulli qui purpuram sumebant in Italia: sed nemini feliciter res cecit: & ideo in Imperatorum catalogo non ponuntur, bimestres aut trimestres Imperatores: Omniū nouissimus Augustulus, qui sumptam purpuram proiecit, cum audiret Odoacrem regem

copijs in Italiam venisse: & priuatam agens vitam, nusquam se opposuit venienti. Ità fatum erat Romana reipublica, vt Imperium, quod Augustus fecit amplissimum, Augustulus ad eam perductum tenuitatem haberet, vt formidabiliter abijceret.

Martianus in Oriente primùm cum Valentiniano, inde solus imperauit: vir grandaeuus, virtute mirabilis: quem vnica Theodosij filia, iam annis nubilis, maritum legit: pacta primùm, quòd cum ea in sanctimonia viueret: erat enim Deo deuotissima: quo factum est, vt heredem non relinqueret. Qualiscunq; tamen vir fuerit, euadere non potuit inuidiam: nam conspiratione suorum opprimitur in Constantinopoli Anno Imperij VII.

Leo inuasit Imperium, filio suo facto consortè: illud tenuit per annos XVII. cum Italia interim laceraretur inter manus tyrannorum: Nam Maiorianus quidam inuasit Imperium, & inde alij: Apud Rauennam sedem habuere: quòd opportuna terra mariq; vrbs videretur rebus gerendis. Leo autem vtcunq; Oriente pacato, Italiam contempfit, mortuus in Constantinopoli.

Zeno Leonis gener, vt alij ferunt, minoris Leonis pater, quem primi ex filia nepotem tradunt. Hic videns Italiam cecidisse Odoacri & vandalo, Theodericum Gothum, rogatus ab illo, misit in Italiam, malens illam fœderato seruire quàm hosti. Ille verò occiso Odoacre, prouinciam liberauit, & regno suo illustrauit: quod in Suedia scripsimus. Zeno autem XIIII. Imperij sui concessit in fata.

Anastasius Imperium inuasit, tenuitq; diutiùs quàm Christianitati par erat: nam Eutychianus hereticus fuit: pertinacissimè in ea heresi perdurans, & moriens: Cum interim pessima fuit Romæ dissensio super pontifi-

catu, inter Symmachum & Laurentium: quam Anastasius contempsit, Theodericus rex Italiae componere haec potuit. Imperator autem anno XXXVI. Imperij sui mortuus, defecit.

Iustinus illi Christianissimus princeps' successit, qui omnes hereses exterminare contendens, deiecit seditione episcopos Arrianos. Theodericus Italiae rex eius sectae propugnator, per legatos minatur Imperatori, nisi restituat Arrianos, Italiam se omnem igne & gladio perditurum. Mitis Imperator dissimulauit temporaliter, ne grauius malum immineat, rogatus à Romanis. Anno vndecimo regni quieuit in pace.

Iustinianus Iustini ex sorore nepos, adoptatus à auunculo, peruenit ad Imperium: in quo diu felix fuit per patriū Bellisarium, qui vir fortissimus, et dux prudentissimus, Persas retudit, Aphricam restituit Imperio, sublatis & vandalis: Italiam reddidit, victis Gothis. Per quae tempora legibus reformandis Imperator instituit libros Pandectarum edidit: Codicem emendauit: Institutiones tradidit: nouissima iura addidit. Varia eius forma in historia. Anno Imperij XXXVIII. quieuit.

Iustinus minor ex filia Iustiniani nepos, peruenit ad Imperium post auum: Vir auarus, non satis catholicus, mulierosus: qui vxorem sine iusto amplius imperare, quae Narseti fortissimo Italiae rectori contumeliam irrogauit, reuocans eunuchum ad pensa mulieribus distribuenda. Ille se orditurum telam respondit, quam Italia non resolueret: Vocauitq; in Italiam Longobardos. Anno Imperij XI. Iustinus finiuit.

Tiberius II. illi successit, vir per omnia catholicus, in pauperes piissimus: qui inuētos casu thesauros inter egenos distribuit: quo merito ingentem de Persis triumphum

phum reportauit. Nihil omisit optimus Imperator, quod ad reparandum Imperij statum pertineret: Non tamen dignus fuit mundus diu talem habere principem: nam anno Imperij VII. morte defecit.

Mauritius Cappadox, gener Tiberij, pro dote accepit Imperium: reipublicæ satis utilis: Summo Pontifici Gregorio onerosus, cum leges ederet non dignas Christiano Imperatore, quibus se Pontifex obiecit. Hanc verò pertinaciam in illo castigauit Deus: quod elegisse dicitur temporaliter in hac vita: nam anno vicesimo Imperij, Phocas ex militum corpore creatus Imperator, percussit cum filio Mauritium.

Phocas Imperator factus tumultu militari, tenuit Imperium annis VII. Vnum in eo laudabile prædicatur, quod Romanæ ecclesiæ honorem suum, quem Constantinopolitani episcopi inuaserant, restituit: edicto declarans, esse Romanam ecclesiam omnium matrem. Valuit declaratio: Nam constitutione opus non erat: Christus enim in Petro constituit. Romanarum prouinciarum præfides non tulerunt inuasorem diu in Imperio: nam Heraclius eum oppressit, mouens ex Africa.

Heraclius armis patris sui regentis Africam, peruenit ad Imperium, occiso Phoca: quod primum fortiter, inde ignauissimè administravit: cum etiam in heresim laberetur. Sub eo creuit impurissimus legislator Mahomet: cuius venena mirabiliter iam per nongentos penè annos, magnam terrarum orbis partem infecere. Heraclius autem triginta & vno annis expletis in Imperio, validam relinquens sectam Saracenorum: quam non satis, vt debuit, occurrens oppressit.

Constantinus eius nominis II. Heraclij filius, cū fratre tenuit Imperium post patrem: Sed Constantinus deijci-

deicitur à nouerca Martina : quæ cum filio Heraclione tenuit aliquandiu Imperium, duobus annis : Non est passus populus muliebri imperium : deiecta enim Martina cum ignauo filio, ad suam lineam reducere successorem, ut iam defuncti Constantini filius, Heraclij nepos, imperaret.

Constantius Constantini II. filius, quem nonnulli faciunt æquiuocum patri, ut Constantinum vocent : sed Constantium vocat pars maior, eius nominis III. qui Imperium pro dignitate administravit, catholicus per omnia princeps : & qui plurimum studeret euacuandi heresibus, quæ tum ecclesiam infecerunt. Anno autem Imperij sui XXVII. in pace Christi quieuit.

Constantinus huic filius succedit, qui fratres Heraclium & Tiberium in consortium admisit Imperij : Vir modestus, & qui patrem æquaret pietate. Contendit quidem Longobardos Italia pellere, sed alia de parte prementes Saraceni, Imperatorem proposito dimouerunt : utrisq; enim par esse non potuit : Igitur anno Imperij sui XVII. in Christi pace quieuit.

Iustinianus II. Constantini III. filius, legitima successione imperavit : Vir fortis, qui Aphricam eruit de manu Saracenorum : Infestus tamen fertur fuisse Romanis, quosdam in religione sectatus errores : Quo demerito pulsus Imperio, relegatur in Pontum : cum tamen recuperandi Imperij animum retineret, quod & fecit.

Leo II. deiecto Iustiniano, inuasit Imperium. Per quæ tempora Zacharias protospatarius missus est à Iustiniano Romam, adducere Pontificem Romanum Sergium : Sed milites Romani & Rauennates, obstiterunt impijs iussis : remisso per contumeliam Zacharia. Leo autem

autem anno tertio patitur quod fecit, deiectus Imperio,
vt alteri cederet.

Tiberius III. simili audacia insurgens Leoni, eum
cepit: & per septem annos, quibus tenuit Imperium,
vinctum seruauit in carcere. Interim Iustinianus exul
vndiq; sibi conquirebat recuperandi Imperij auxilia, &
apud Bulgaros gentem nouam reperit.

Iustinianus II. restituitur ad Imperium, per Tre-
bellium Bulgarorum regem: Victoriam autem suam
cruentè exercuit: Nam Leonem expulsorem suum ex-
tractum carcere, publicè iussit occidi: Tiberium deinde
simili morte perdidit. Ipse quoque peremptus à Philippo
successore.

Philippus eius nominis II. occiso Iustiniano, qui eum
relegauerat, inuasit Imperium. Dicitur est cognomento
Bardanus. Alij vocant Philippicum. Sed scelere partum
Imperium non potuit esse diuturnum: nam Anastasius
captum exoculauit, & vitæ permisit.

Anastasius II. aliàs dictus Arthemius, inuasit Impe-
rium, decessore exoculato. Misit autem exercitum per
mare in Saracenos: Sed principes ductoresq; mutato
consilio, cum esset Imperator de heresi suspectus, rele-
gentes iter, ipsum capientes destituentè sive, Theodosi-
um inuitum imperare coegerunt.

Theodosius III. Imperium, quod inuitus acceperat,
cogitur defendere: nam contra illum Anastasius deie-
ctus, validum comparauit exercitum: sed ille pralio
victum captumq; Anastasium, non alia pœna affecit,
quàm vt sacris ordinibus faceret consecrari. Hic prin-
ceps catholicus qui inuitus accessit, exacto anno spontè
cessit.

Leo eius nominis III. successit Imperio. Cuius tem-
pore

pore Constantinopolis triennio à Saracenis est obsessa sed fortiter defensa. Hic est ille hostis imaginum: qui filium suum consortem fecit Imperij. Anno autem XXXV. concessit in fata.

Constantinus IIII. Leonis filius, nihil patre melior, imagines est infectatus: & ut pater fecit, concremavit: Catholicos acerbe est insequutus. Magicis etiam artibus fertur inseruiuisse. Sed recuperandis Imperij provincijs, nulla illi cura fuit. Et tamen hac impietate tenuit Imperium annis XXXV. regnante diu hypocrisis propter peccata populi.

Leo IIII. successit patri, non melior filius, patri & auo impietate compar. Tempus enim propinquauit, quo Imperij honorem amitterent, ad Occidentem transferendum. Praesuit autem iste solus annis V. post patrem, & mortuus est.

Constantinus V. cum Irene matre imperauit: deinde ille, destituta matre, solus regnauit annis V. Mater autem prudentissima foemina cernens filium imperio imparem, captum excacauit: & regnauit sola annis V. Per qua tempora Occidentale restituitur, & cepit Orientale non iam amplius dici regnum Romanorum, sed Graecorum: quocirca prosecutionem eius intermittamus.

Carolus Francia & Germania rex, cum victis Longobardis liberasset Italiam & ecclesiam Romanam, perpensa à summo Pontifice Graecorum ignauia, cum accederent consilio Romani proceres, appellatus est Imperator Anno Christi DCCCI. & renouatum est Imperium Occidentale, quod iacuit annis CCCXXX. Translatumque est ad Germanos, teste Papa in c. Venerabilem. De electione. Nam Carolus Germanus, Germania pariter & Gallia regnauit: tenuitque Imperium

annis X
generat
hodie

Lud
& Imp
men sug
tuitur:
non tam
& qui n
dentior
cum im

Lot
mira fu
mum or
manife
tem ost
inter fi
quiesce

Luc
deinde
conflix
quam
ea par
rex, Lo
cia dict
latus M

Car
ex post
sterent
regis fi
um: in
ciam,

annis XIII. & reliquit filijs filiorum ad septimam generationem. Permanfit igitur inter Germanos vsque hodiè.

Ludouicus cognomento Pius, patri succedit in regno & Imperio: satisq; egit pro vtroq; tutando: à filijs tamen suggestione coniuratorum destitutus, postea restituitur: Rem magnam à patre partam, satis sustinuit: non tamen potuit amplificare: Vir pius, mitis, religiosus, & qui nullis potuit exasperari iniurijs: quæ res fecit audentiores coniuratos. In senectute bona mortuus est, cum imperasset annis XXV.

Lotharius Imperio successit patri filius: sed de regno mira fuit fratrum conflictatio: quæ tamen post maximum omnium seculorum prælium dissensio finita fuit, manifestè vindicante Deo impietatem, quam in parentem ostenderunt. Lotharius XV. Imperij anno, diuiso inter filios regno, monachatur annis VIII. in pace quiescens.

Ludouicus II. Lotharij filius, primùm cum patre, deinde solus imperauit annis XXI. cum patruo Caluo conflixit magno prælio. Causa belli erat Lotharingia, quam Imperator sibi solus vendicauit: sed Carolus in ea partem suam defendit: cum Ludouicus Germania rex, Lotharij & Caroli frater, suam quoquè in prouincia dicta partem tueretur. Mortuus est in Italia, tumultus Mediolani.

Carolus cognomèto Caluus, Ludouici I. filius iunior, ex postrema vxore, peruenit ad Imperium: cum illi resisterent Carolus, Karlomannus, Ludouici Germania regis filij: sed præualuit Carolus, obtinuitque Imperium: in quo non magna peregit. Nam reuersus in Franciam, prælio victus est à Ludouici Germania regis filijs:

filij: Deinde reuocatus à Pontifice in Italiam contra Saracenos, profectus cum exercitu, impotionatus est à Iudaeo quo utebatur medico. Moritur anno Imperij VIII.

Ludouicus cognomento Balbus, eius nominis III. filius Caroli Calui, à quibusdam inter Imperatores numeratur: sed tamen Iohannes Pontifex cum intellexeret filios Ludouici Germania regis cum exercitu in Italia, multaq; moliri pro Imperij corona, descendit in Franciam: & Lugduni celebrato concilio, inter alios Ludouicum coronauit: sed ille vix triennio superstitit.

Carolus III. cognomento Crassus, filius erat Ludouici Germania regis: auum Ludouicum Pium, prauum uum Carolum Magnum retulit. Huic bellum erat contra Normannos, littora Galliarum infestantes. Rolonem ducem pacis ed perpulit, vt suscepta Christi gratia, baptizaretur: & accepta parte Galliarum, filiam eius neneret coniugem. Hoc tamen alij tribuunt Carolo Simplici Francorum regi, nō Imperatori: quod magis probabo: nec tēpora multū discrepant: cum esset iste Simplicius Caroli Calui Imperatoris nepos, ex Ludouico Balbo. Hic autē Carolus Crassus Imperator, ad extremū diffidit, pceribus regni: vnde destituitur Impio, anno XII.

Arnulphus vir bello natus, filius erat Karlomanni auum habens Ludouicum Germania regem: erat uerū Caroli decessoris sui nepos ex fratre. Hic satēgit in amplitudine Imperij: Normannos maximo praelio superdidit: regem Morauorum vicit: summorum Pontificum miris gyrationibus se immiscuit. Nec erat res mediocris, bellum quod suscepit in regem Morauia Zuentibaldum: cui tum paruere Bohemi, Poloni, Slesitae: Deinde ille restitit Imperatori: nec facile superatus esset, nisi Imperator laxasset claustra Vngaris, quae erant illis ob-

iecta fe
Morau
magno
indē gr
sape pro
mam vi
quieuē
gnante
mus, id
suetud
runt, p
sent. Ac
corpus
tudine,
Lud
patri: s
runt in
dorum
eius no
Verona
imperā
filiam
quem E
liquit p
gionum
starum
si sunt
audent
suppeti
tur: al
uari cū
abierur

iecta fortissima: quibus laxatis, primam in subigendis
 Moravis, Vngari Imperatori operam nauabant: sed ea
 magno constitit Christianitati: nam Christianismo de-
 inde grauisimi incubuerunt, Sueuis, Bauaris, Francis,
 sepè prostratis: & penetrârunt in vltima Saxoniam: Bre-
 mam vrbem & ecclesias eius incendio perdiderunt: nec
 quieuere, donè ab Henrico Saxonum duce, posteà re-
 gnante, casti, se in Pannonijs continerent. Vicit, vt dixi-
 mus, idem Arnulphus Danos, quos Gallici pro sua con-
 suetudine vocant Normannos, centum millibus, vt fe-
 runt, prostratis: cum ex illius agmine vix pauci cecidif-
 sent. Ad extremum, cum creberrimo ally vsu Imperator
 corpus distemperasset, tanta vermiu scaturiuuit multi-
 tudine, vt nulla ope medica redimi posset, sic cõsumptus.

Ludouicus IIII. Arnulphi filius, successit in Imperio
 patri: sed nihil magnum peregit: nam sub eo excreue-
 runt in Italia tyranni Berengarij, de stirpe Longobar-
 dorum: aut, vt alij putant, Romanorum. Aduersus I.
 eius nominis, Ludouicus duxit in Italiam: ibiq; apud
 Veronam pralio congressus, capitur, cacaturque: cum
 imperasset annis X. Habuit autem vxorem Ludgardam
 filiam Ludolphi ducis Saxoniam, germanam Ottonis,
 quem Henricus I. rex habuit patrem: ex qua nullam re-
 liquit prolem. Eius temporibus Vngari se ad pradam re-
 gionum cœperunt accingere: proximi Bauari se obie-
 ctârunt in loco Keruende: ibi magnam stragem perpe-
 si sunt Bauari: Vngari autem prosperati, indè sunt facti
 audentiores: Sed Sueui Bauaris coniuncti, cum etiam
 suppetias ex Imperatore tenerent, denuò congregiun-
 tur: aliquantis autem prostratis ex hostili agmine, Ba-
 uari cum primordia haberent prospera, fuga tamen
 abierunt. Quo tempore bellum erat inter Conradum

Lotharingia ducem, & Albertū marchionem de Babenberga: superatusque pralio Conradus, Ludouici Imperatoris germanus, ab Alberto opprimitur: quam reprodutione Hattonis Moguntini archiepiscopi, Ludouicus vindicauit in eundem, iubens publico gladio perire Albertum.

Conradus vltimus de gente Caroli, peruenit deinde ad Imperium: quem ideo Alemannum ferunt, quia eius filius Conradi, quem Albertus de genere Saxonum, pralio occidit: habuitque auum Arnulphum, ante se imperantem. Hunc Italici scriptores, si dijs placet, inter Imperatores non numerant: quia Italiam non tenuit: Ergo tot Constantinopolitani, Imperatores non erant eadem causa: nec nostri temporis Caesares, dicuntur Imperatores: quia Italiam non habent. Sed hac aliā. Meriente autem Ludouico Imperatore, cum omnes principes eo propenderent, vt deferretur Imperium Ottoni Saxonum duci, etate, prudentia, opibus, viribus florenti: sed ille causatus senium, recusauit: & tum ita est ad Conradum Francum, Conradi filium, Arnulphi nepotem: Adolescens erat spectabilis, qui necdum coniugium peruenisset: tātusq; mox implicitus est rebus, vt sine coniuge & prole moreretur. Bella tamen plura tentauit, quam fuerit ex regni commodo: Dum enim neminem patitur iusto ordine sub se dominari, aduersus habuit Bauaros, Sueuos, Saxones: Primum vertitur in Arnoldum ducem Bauariae: quem multis pralijs superatum, coegit cedere rebus: nam cum omni familia migrauit ad Vngaros. Hac sublatus victoria, in Henricum Saxonem vertit, cuius virtutem suspectam plurimum duxit: Obsedit autem urbem Mersborg, arbitratus ducem inclusum: sed ille se continuit in arce Gronede, quoad

quoad
dux Su
auxilio
hardun
guntini
Cedit in
nam &
Arnoldu
exitu, v
rem edi
Rheni r
facile pe
Quo tē
nici ger
pralio f
solita es
torū ex
interne
sanctim
quas pe
pontific
aut Im
uit suce
H
mum in
familia
vt per
Sed ne
nomine
tēneret
modest

quod auxiliaries eius copia conuenirent. Burchardus dux Sueuia, & Giselbertus comes Lotharingie, erant in auxilio Henrici. Rex autē inter suppetias habuit Euerhardum fratrem, ducē Lotharingie, & Hattonem Moguntinēsem archiepiscopū. Congressi sunt graui pralio. Cedit imprimis Hatto, & inclinauit victoria Henrico: nam & rex ipse, & Euerhardus frater, vix elabuntur. Arnoldus profugus, dux Bauaria, audito huius pugnae exitu, vrgendū regem putauit: nam Vngaris in societatem eductis, omnem ditionē regis peruastrauit in vtrang, Rhēni ripam: tantisq; motibus cōcussa est terra regis, vt facile pœniteret regem, quod omnes in se prouocāssent. Quo tēpore Reginbertus comes de Ringelheym Saxomici germinis, congressus Danis in Saxonia, magno illos pralio fudit: adeoq; contudit, vt non facile redirent ad solitā excursionem: sic vndicās necē Brunonis, & multorū ex nobilitate, quos, vt diximus, vno pralio Dani ad internecionem in loco Ebbeckestorp ceciderunt, loco nūc sanctimonialibus consecrato: quæ adhuc fortē ignorant, quas penes se seruant sanctorū reliquias tumulatas, tot pontificū, ducū, comitū, & magna nobilitatis. Conradus autē Imperator moriēs, Henricū Saxonia ducē designauit successorem.

CAPVT IIII.

Henicus Saxonia dux, cognomento Auceps, quod in adolescentia cum pater rebus præsset, plurimum indulgeret aucupijs, primus in domum suam & familiā trāstulit Romani Imperij dignitatē: ibiq; fixit, vt per aliquot secula immobiliter in ea permaneret. Sed neq; hunc dignantur Italici scriptores Imperatoris nomine, q; benedictionē papalē nō haberet: nō quia contēneret, sed p humilitate, quod suprā diximus, princeps modestus euitauit. Dicāt igitur, si idē Impator nō est,